

Per nosaltres, és així

5/XI/1980

Un cas molt freqüent de vacil·lació entre la preposició simple per i la preposició composta per a és el que podem exposar per mitjà de l'exemple següent: ¿cal dir Per mi, és millor aquest que l'altre o bé Per a mi, és millor aquest que l'altre? El fet és que ni el Diccionari Fabra ni la Gran Enciclopèdia Catalana, a l'article per, no indiquen cap exemple d'aquest cas, que no trobem tampoc resolt a cap de les successives gramàtiques catalanes de Pompeu Fabra. Algú creu haver trobat la resposta a aquest dubte en l'exemple següent, inclòs en l'article per del Diccionari Fabra: Per mi, ja te'n pots anar. Una lectura atenta d'aquest exemple i de la definició que il·lustra indica, però, que no es tracta pas del mateix cas. Efectivament, l'exemple correspon a l'apartat en què s'exposa que la preposició per indica «allò a favor de què, en consideració a què»: Per mi, ja te'n pots anar significa, per tant, «No tinc cap inconvenient que te'n vagis». En canvi, en el cas que ens ocupa, per vol dir «segons», és a dir, indica l'opinió (de la persona representada pel pronom o designada pel nom introduït per la preposició). Sovint es resol aquest cas amb la preposició segons, que té, però, l'inconvenient que sembla ésser rebutjada pel pronom de primera persona del singular.

Fabra, tanmateix, no va deixar de resoldre aquest cas, bé que hagi calgut escorcollar els seus textos per tal de saber quina era la solució que propugnava. A la seva Gramàtica francesa, publicada en 1919 (època en què el seu pensament era ja ben madur: un any després de la Gramàtica de l'Institut), com a traducció de la frase francesa «Pour moi, c'est une autre chose», indica clarament Per mi, és una altra cosa. Es ratifica en aquest ús de la preposició simple per en l'exemple següent del Diccionari General, a l'article matrimoni: Per l'Església el matrimoni és un sacrament; per l'Estat, un acte civil. El significat que té en aquest exemple la preposició per potser no és ben bé el mateix que el que té en l'exemple anterior: la diferència, però, és només de matis i, d'altra banda, serveix encara per a arrodonir i precisar més aquest ús. Cal afegir-hi, d'altra banda, que Joan Coromines, en el seu conegut estudi sobre aquestes preposicions, recomana també, en aquest cas, l'ús de la preposició simple: «...en frases familiars i eíptiques del tipus de per mi, que no hi és tot, més aviat recomanaria no posar per a (Lleures i converses d'un filòleg, pàg. 137, n.º 12).

Albert Jané